

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

30 januari 2004

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0051/2004

VERSLAG

over het verzoek van Marco Pannella om zijn parlementaire immuniteit in het kader van een gerechtelijke procedure voor de rechtbank van Rome te beschermen (2003/2183(IMM))

Commissie juridische zaken en interne markt

Rapporteur: François Zimeray

INHOUD

	<u>Blz.</u>
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING.....	7

PROCEDUREVERLOOP

Op 9 oktober 2003 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de ontvangst van een verzoek van Marco Pannella om zijn parlementaire immuniteit in het kader van een gerechtelijke procedure voor de rechtbank van Rome te beschermen. Dit verzoek werd overeenkomstig artikel 6, lid 3 van het Reglement verwezen naar de Commissie juridische zaken en interne markt.

Deze commissie benoemde op haar vergadering van 6 november 2003 François Zimeray tot rapporteur.

Op haar vergadering van 26 november 2003 hoorde zij, overeenkomstig artikel 6, lid 3 van het Reglement, Marco Pannella en beraadslaagde zij over de redenen die vóór of tegen opheffing van de immuniteit pleiten.

Zij behandelde het ontwerpverslag op haar vergadering van 26 januari 2004 en hechtte met algemene stemmen haar goedkeuring aan het ontwerpbesluit.

Bij de stemming waren aanwezig: Giuseppe Gargani (voorzitter), Ioannis Koukiadis (ondervoorzitter), François Zimeray (rapporteur), Uma Aaltonen, Marie-Françoise Garaud, Lord Inglewood, Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Sir Neil MacCormick, Diana Wallis, Stefano Zappalà, Roy Perry (verving Carlos Candal) en Francesco Enrico Speroni (verving Alexandre Varaut).

Het verslag werd ingediend op 30 januari 2004.

ONTWERPBESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het verzoek van Marco Pannella om zijn parlementaire immuniteit in het kader van een gerechtelijke procedure voor de rechtbank van Rome te beschermen (2003/2183(IMM))

Het Europees Parlement,

- gezien het verzoek om bescherming van zijn immuniteit in het kader van proces nr. 36591/RG aangespannen door Pietro Saviotti, officier van de justitie van de rechtbank van Rome, dat Marco Pannella op 1 oktober 2003 heeft ingediend en dat op 9 oktober 2003 aan de plenaire vergadering bekend is gemaakt,
 - gelet op artikel 9 van het Protocol van 8 april 1965 betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, en op artikel 4, lid 2 van de Akte van 20 september 1976 betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen,
 - gelet op de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 12 mei 1964 en 10 juli 1986¹,
 - gelet op de artikelen 6 en 6 bis van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en interne markt (A5-0051/2004),
- A. overwegende dat de heer Marco Pannella bij de vijfde rechtstreekse verkiezingen van 10 t/m 13 juni 1999 tot lid van het Europees Parlement is verkozen en dat het Europees Parlement op 15 december 1999² zijn geloofsbrieven heeft onderzocht,
- B. overwegende dat het Europees Parlement gedurende een periode van vijf jaar in permanente zitting bijeenkomt³,
- C. overwegende dat de huidige zittingsperiode van het Europees Parlement op 8 maart 2004 afloopt, dat de volgende zittingsperiode op 9 maart 2004 aanvangt⁴, en dat het huidige Europees Parlement met ingang van 19 juli 2004 zijn functies neerlegt,
- D. overwegende dat tegen de leden van het Europees Parlement geen opsporing kan plaatsvinden en dat zij niet aangehouden of vervolgd kunnen worden op grond van de mening of stem die zij in de uitoefening van hun ambt hebben uitgebracht,

¹ Arrest van 12 mei 1964, Wagner/Fohrmann en Krier, zaak 101/63, jurisprudentie 1964, blz. 397; arrest van 10 juli 1986 (Wybot/Faure), zaak 149/85, jurisprudentie 1986, blz. 2403.

² Besluit van het Europees Parlement over het onderzoek van de geloofsbrieven naar aanleiding van de vijfde rechtstreekse verkiezingen van het Europees Parlement van 10 t/m 13 juni 1999, notulen van de plenaire vergadering van 15 december 1999.

³ Artikelen 3 en 10 van de Akte betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen van 20 september 1976 en het arrest van het Hof van Justitie van 10 juli 1986, Roger Wybot versus Edgar Faure e.a., zaak 149/85, jurisprudentie 1986, blz. 2391.

⁴ Artikel 196 van het EG-Verdrag.

- E. overwegende dat de leden van het Europees Parlement tot taak hebben deel te nemen aan het politieke debat in hun kiesdistrict en dat zij derhalve geacht moeten worden hun ambt uit te oefenen als zij op een internetsite artikelen over controversiële onderwerpen publiceren,
1. besluit de immuniteiten en voorrechten van Marco Pannella te beschermen;
 2. stelt uit hoofde van artikel 9 van bovengenoemd Protocol en met inachtneming van de procedures van de betrokken lidstaat voor te verklaren dat de bewuste gerechtelijke procedure niet kan worden voortgezet en verzoekt de rechtbank hieruit de dienovereenkomstige conclusies te trekken;
 3. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit en het verslag van de commissie te doen toekomen aan het parket van de rechtbank van Rome in het kader van strafrechtelijke procedure nr. 36591/01 RG.

TOELICHTING

I. Overzicht van de feiten

1. De Voorzitter van het Europees Parlement heeft tijdens de vergadering van 9 oktober 2003 meegedeeld dat hij op 1 oktober 2003 een brief van de heer Marco Pannella had ontvangen waarin laatstgenoemde het Parlement verzoekt zijn parlementaire immuniteit te beschermen.

Overeenkomstig artikel 6, lid 3 van het Reglement heeft de Voorzitter dit verzoek doorverwezen naar de Commissie juridische zaken en interne markt.

2. Op grond van de informatie die de heer Pannella heeft verstrekt in zijn brief aan de Voorzitter van het EP d.d. 1 oktober 2003, heeft de eventuele bescherming van zijn parlementaire immuniteit betrekking op de volgende feiten:

3. De heer Pannella heeft in een politiek manifest zijn afkeuring uitgesproken over de wijze waarop de Italiaanse justitie pedofiliezaken aanpakt.

4. Dit manifest is op 23 juni 2001 op de website van de Radicali Italiani (www.radicali.it) gepubliceerd.

5. Naar aanleiding van de aanklacht van Dr. Alfredo Ormani tegen de heer Pannella heeft de rechtbank van Rome de heer Pannella gedagvaard om op 31 oktober 2003 ter terechtzitting te verschijnen.

II. Procedure

1. De toepasselijke bepalingen van het Reglement zijn de artikelen 6 en 6 bis, in het bijzonder artikel 6, leden 1 en 3:

"1. Bij de uitoefening van zijn bevoegdheden met betrekking tot voorrechten en immuniteiten streeft het Parlement in de eerste plaats naar handhaving van zijn integriteit als democratische wetgevende vergadering en naar waarborging van de onafhankelijkheid van zijn leden bij de uitvoering van hun taken.

3. Ieder door een lid of een voormalig lid tot de Voorzitter gericht verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten wordt ter plenaire vergadering medegedeeld en verwezen naar de bevoegde commissie."

2. Omdat de Voorzitter van het Parlement heeft geoordeeld dat de heer Pannella de procedure heeft gestart voor de verdediging van zijn immuniteit zoals bedoeld in de hierboven aangehaalde artikelen, werd het verzoek in de plenaire vergadering van 9 oktober 2003 meegedeeld.

Derhalve is voldaan aan de formele voorschriften van het Reglement voor de verwijzing van het verzoek naar de Commissie juridische zaken en interne markt.

III. Toepasselijke bepalingen

Op grond van de toepasselijke bepalingen, d.w.z. het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschappen van 8 april 1965 (hierna het Protocol te noemen) en de Akte betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in het Europees Parlement door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen van 1976 (hierna de Akte van 1976 te noemen), moet worden onderzocht of de heer Pannella parlementaire immuniteit geniet.

1. Artikel 9 van het Protocol luidt als volgt:

"Tegen de leden van het Europees Parlement kan geen opsporing plaatsvinden, noch kunnen zij worden aangehouden of vervolgd op grond van de mening of de stem, die zij in de uitoefening van hun ambt hebben uitgebracht."

2. Artikel 10 van het Protocol bepaalt het volgende:

"Tijdens de zittingsduur van het Europees Parlement genieten de leden:

a) op hun eigen grondgebied, de immuniteiten welke aan de leden van de volksvertegenwoordiging in hun land zijn verleend,

b) op het grondgebied van elke andere lidstaat, vrijstelling van aanhouding en gerechtelijke vervolging in welke vorm ook.

De immuniteit beschermt hen eveneens, wanneer zij zich naar de plaats van de bijeenkomst van het Europees Parlement begeven of daarvan terugkeren.

Op deze immuniteit kan geen beroep worden gedaan in geval van ontdekking op heterdaad, terwijl zij evenmin kan verhinderen dat het Europees Parlement het recht uitoefent de immuniteit van een van zijn leden op te heffen."

3. In artikel 3 van de Akte van 1976 wordt het volgende bepaald:

"1. De vertegenwoordigers worden gekozen voor een periode van vijf jaar.

*2. Deze periode van vijf jaar begint bij de opening van de eerste zitting na iedere verkiezing.
(...)*

3. Het mandaat van iedere vertegenwoordiger begint en eindigt gelijk met de in lid 2 bedoelde periode."

4. Artikel 4, lid 2 van de Akte van 1976 bepaalt het volgende:

"De vertegenwoordigers genieten de voorrechten en immuniteiten die de leden van het Europees Parlement genieten uit hoofde van het Protocol betreffende de voorrechten de immuniteiten van de Europese Gemeenschappen dat is gehecht aan het Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben."

5. In artikel 3, lid 1 van het Reglement van het Europees Parlement wordt het volgende bepaald:

"De leden genieten voorrechten en immuniteiten overeenkomstig het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, dat is gehecht aan het Verdrag

van 8 april 1965 tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben."

6. Artikel 8 van het Reglement van het Parlement luidt als volgt:

"1. Het mandaat begint en eindigt overeenkomstig het bepaalde in de Akte van 20 september 1976. Het eindigt ook bij overlijden of bij ontslagneming.

2. Ieder lid blijft in functie tot aan de opening van de eerste vergadering van het Parlement na de verkiezingen."

7. Artikel 10, lid 1 van het Reglement van het Parlement bepaalt het volgende:

"De zittingsperiode is de in de Akte van 20 september 1976 bepaalde duur van het mandaat van de leden."

8. Artikel 68 van de Italiaanse grondwet luidt als volgt:

"Tegen de leden van het parlement kan geen vervolging plaatsvinden op grond van hun mening of de stem die zij in de uitoefening van hun ambt hebben uitgebracht.

Zonder de instemming van de kamer waarvan hij lid is, kan tegen geen enkel lid van het parlement strafrechtelijke vervolging worden ingesteld; het lid kan niet worden aangehouden of op enige andere wijze van zijn persoonlijke vrijheid worden beroofd of aan een lichamenlijk onderzoek of een huiszoeking worden onderworpen, tenzij er sprake is van ontdekking op heterdaad van een strafbaar waarvoor een aanhoudingsbevel verplicht is.

Eveneens is instemming nodig voor het opnemen, in welke vorm dan ook, van de gesprekken of telecommunicatie en de inbeslagneming van de post van de leden van het Parlement."

9. De heer Pannella heeft zijn afkeuring uitgesproken over de wijze waarop de Italiaanse justitiële autoriteiten pedofilieszaken aanpakken.

10. Met deze uitlatingen heeft de heer Pannella zich niet anders uitgedrukt dan in politieke debatten gebruikelijk is, zelfs al kunnen deze uitlatingen kwetsend of overdreven overkomen. Als iemand benadrukt dat een persoon niet in staat is of over de noodzakelijke onpartijdigheid beschikt om zijn ambt uit te oefenen, dan doet hij hiermee een subjectieve en controversiële uitspraak die echter op geen enkele wijze het legitieme recht van kritiek te buiten gaat. Zou men van het tegenovergestelde uitgaan, dan zou men het recht van vrije meningsuiting aanzienlijk beperken.

11. Naarmate het politieke taalgebruik harder en beledigender is geworden, is het Europees Parlement een steeds liberaler standpunt in gaan nemen met betrekking tot meningen die in de politieke arena worden geventileerd.

12. Uw rapporteur constateert derhalve dat de heer Pannella met de verklaringen in zijn politiek manifest dat op de internetsite www.radicali.it werd gepubliceerd zijn recht van vrijheid van meningsuiting in het kader van zijn werkzaamheden van lid van het Europees Parlement heeft uitgeoefend.

13. Zijn verklaringen moeten worden beschouwd in de politieke context van de huidige politieke controverse waarbij een partij van het gerechtelijk apparaat en een groep politici tegenover elkaar staan in het kader van het debat over een kwestie van algemeen belang.

14. De zaak van de heer Pannella valt derhalve onder de reikwijdte van artikel 9 van het Protocol.

IV. Conclusie

Op grond van de bovenstaande overwegingen en overeenkomstig artikel 6 bis, lid 2 van het Reglement, na bestudering van de redenen die voor of tegen de bescherming van de immuniteit van het lid pleiten, beveelt de Commissie juridische zaken en interne markt het Europees Parlement aan de immuniteit en voorrechten van de heer Marco Pannella te beschermen.